GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /*Curso*
2026-2027

1	**Dades d'identificació de l'assignatura** *Datos de identificación de la asignatura*				
Nom de l'assignatura *Nombre de la asignatura*	**Pràctica Instrumental II** ***Práctica instrumental II***				
Crèdits ECTS *Créditos ECTS*	**4**	Curs *Curso*	2n	Semestre *Semestre*	Annual *Anual*
Tipus de formació *Tipo de formación* bàsica, específica, optativa *básica, específica, optativa*	Específica	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura *Idioma/s en que se imparte la asignatura*			Valencià Castellano
Matèria *Materia*	Formación instrumental complementaria				
Títol Superior *Título Superior*	Música				
Especialitat *Especialidad*	Musicología				
Centre *Centro*	Conservatori Superior de Música "Óscar Esplà" d'Alacant				
Departament *Departamento*	Instruments de Corda				
Professorat *Profesorado*	Guillem Ortega Rosell				
e-mail *e-mail*	g.ortegarosell@iseacv.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

L'assignatura està destinada a posar en pràctica, en l'instrument musical propi, aquells conceptes i procediments adquirits a les assignatures teòriques, completant la formació teòrica amb la pròpia experiència interpretativa.

La asignatura está destinada a poner en práctica, en el instrumento musical propio, aquellos conceptos y procedimientos adquiridos en las asignaturas teóricas, completando la formación teórica con la propia experiencia interpretativa.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Al tractar-se d'una assignatura basada en la pràctica instrumental, s'han de tindre els suficients coneixements del propi instrument, nivell que tenen, ja que han passat la prova d'accés.

Al tratarse de una asignatura basada en la práctica instrumental, se deben tener los suficientes conocimientos del propio instrumento, nivel que poseen ya que han superado la prueba de acceso.

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

CT 3 Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza
CT 6 Realitzar autocrítica cap a l'exercici professional i interpersonal
CT 11 Desenrotllar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i la sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat
CT 13 Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional
CT 15 Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional
CT 17 Contribuir amb la seua activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seua incidència en els diferents àmbits i la seua capacitat de generar valors significatius
CG 1 Conéixer els principis teòrics de la música i haver desenrotllat adequadament aptituds per al reconeixement, la comprensió i la memorització del material musical
CG 2 Mostrar aptituds adequades per a la lectura, la improvisació, la creació i la recreació musical
CG 3 Produir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals
CG 4 Reconéixer materials musicals gràcies al desenrotllament de la capacitat auditiva i saber aplicar esta capacitat a la pràctica professional
CG 6 Dominar un o més instruments musicals en un nivell adequat al seu camp principal d'activitat
CG 8 Aplicar els mètodes de treball més apropiats per a superar els reptes que se li presenten en el terreny de l'estudi personal i en la pràctica musical col·lectiva
CG 9 Conéixer les característiques del seu instrument principal, en relació a la seua construcció i acústica, evolució històrica i influències mútues amb altres disciplines
CG 11 Estar familiaritzat amb un repertori ampli i actualitzat, centrat en la seua especialitat, però obert a altres tradicions. Reconéixer els trets estilístics que caracteritzen este repertori i poder descriure'ls de manera clara i completa
CG 13 Conéixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica
CG 17 Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permeten entendre, en un context cultural més ampli, el seu camp d'activitat i enriquir-lo
CG 21 Crear i donar forma als seus conceptes artístics després d'haver desenrotllat la capacitat d'expressar-se a través d'estos a partir de tècniques i recursos assimilats
CG 22 Disposar de recursos musicals amplis i diversos per a poder crear o adaptar peces musicals, així com improvisar en distints contextos a partir del coneixement
CE 4 Saber aplicar les noves tecnologies a l'àmbit de la creació musical en una varietat de contextos i formats, incloent-hi les col·laboracions amb altres camps artístics

CT 3 Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza.
CT 6 Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal.
CT 10 Liderar y gestionar grupos de trabajo.
CT 11 Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.
CT 13 Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.
CT 15 Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.

CT 17 Contribuir con su actividad profesional a la sensibilización social de la importancia del patrimonio cultural, y su incidencia en los diferentes ámbitos y su capacidad de generar
valores significativos.
CG 1 Conocer los principios teóricos de la música y haber desarrollado adecuadamente aptitudes para el reconocimiento, la comprensión y la memorización del material musical.
CG 2 Mostrar aptitudes adecuadas para la lectura, improvisación, creación y recreación musical.
CG 3 Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales.
CG 4 Reconocer materiales musicales gracias al desarrollo de la capacidad auditiva y saber aplicar esta capacidad a su práctica profesional.
CG 6 Dominar uno o más instrumentos musicales en un nivel adecuado a su campo principal de actividad.
CG 8 Aplicar los métodos de trabajo más apropiados para superar los retos que se le presenten en el terreno del estudio personal y en la práctica musical colectiva.
CG 9 Conocer las características propias de su instrumento principal, en relación a su construcción y acústica, evolución histórica e influencias mutuas con otras disciplinas.
CG 11 Estar familiarizado con un repertorio amplio y actualizado, centrado en su especialidad, pero abierto a otras tradiciones.
Reconocer los rasgos estilísticos que caracterizan a dicho repertorio y poder describirlos de forma clara y completa.
CG 13 Conocer los fundamentos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica.
CG 17 Estar familiarizado con los diferentes estilos y prácticas musicales que le permitan entender, en un contexto cultural más amplio, su propio campo de actividad y enriquecerlo.
CG 21 Crear y dar forma a sus propios conceptos artísticos habiendo desarrollado la capacidad de expresarse a través de ellos a partir de técnicas y recursos asimilados.
CG 22 Disponer de recursos musicales amplios y diversos para poder crear o adaptar piezas musicales así como improvisar en distintos contextos a partir del conocimiento de estilos,
formatos, técnicas, tendencias y lenguajes diversos.
CE 4 Saber aplicar las nuevas tecnologías al ámbito de la creación musical en una variedad de contextos y formatos, incluyendo las colaboraciones con otros campos artísticos

3 Resultats d'aprenentatge
Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE *RESULTADOS DE APRENDIZAJE*	COMPETÈNCIES *COMPETENCIAS*
A. Consolidar les estratègies necessàries per a aconseguir una presa de consciència i un control corporal que permeten un desenvolupament instrumental adequat.	**A.** CT3, CG8, CE4
B. Replantejar els hàbits posturals i de moviment.	**B.** CT3, CG8
C. Desenvolupar l'autonomia en l'estudi de la tècnica, de la tècnica aplicada i del repertori propi del curs: -Tècnica: Afinació i ritme. Qualitat del so. Canvis de posició, de corda i de l'arc. Posicions fixes. Dobles cordes, acords harmònics, ornaments. Dinàmica de l'arc. Aplicació i domini del *vibrato* segons l'estil. -Tècnica aplicada: Estudis, tècnics i de concert. -Autonomia en les digitacions i arcades en obres i estudis. -Repertori: Aplicar la tècnica desenvolupada i les Característiques diferenciadores de cada estil.	**C.** CT1, CT2, CT14, CT15, CG2, CG8, CG9, CG11, CG17, CE1, CE2, CE5
D. Desenvolupar l'autonomia i el criteri personal a través del coneixement, anàlisi i comprensió dels distints elements i procediments constructius, per a possibilitar una interpretació coherent i conscient.	**D.** CT3, CT6, CT15, CG13, CG25, CE2, CE7
E. Interpretar el repertori proposat amb criteris estilístics adequats.	**E.** CT8, CT13, CG3
F. Desenvolupar hàbits d'estudi que permeten assimilar un alt nivell autocrític.	**F.** CT6, CT13, CG18, CG24
G. Estimular l'interés per conéixer els diferents estils interpretatius.	**G.** CG3, CE5, CE6, CG11, CG17, CE, CE5, CE7
***A.** Afianzar las estrategias necesarias para conseguir una toma de conciencia y un control corporal que permitan un desarrollo instrumental adecuado.*	***A.** CT3, CG8, CE4*
***B.** Replantear los hábitos posturales y de movimiento.*	***B.** CT3, CG8*
***C.** Desarrollar la autonomía en el estudio de la técnica, de la técnica aplicada y del repertorio propio del curso: -Técnica: Afinación y ritmo. Calidad del sonido. Cambios de posición, de cuerda y del arco. Posiciones fijas. Dobles cuerdas, acordes armónicos, ornamentos. Dinámica del arco. Aplicación y dominio del vibrato según el estilo. -Técnica aplicada: Estudios, técnicos y de concierto. -Autonomía en las digitaciones y arcadas en obras y estudios. -Repertorio: Aplicar la técnica desarrollada y las características diferenciadoras de cada estilo.*	***C.** CT1, CT2, CT14, CT15, CG2, CG8, CG9, CG11, CG17, CE1, CE2, CE5*
***D.** Desarrollar la autonomía y el criterio personal a través del conocimiento, análisis y comprensión de los distintos elementos y procedimientos constructivos, para posibilitar una interpretación coherente y consciente.*	***D.** CT3, CT6, CT15, CG13, CG25, CE2, CE7*
***E.** Interpretar el repertorio propuesto con criterios estilísticos adecuados.*	***E.** CT8, CT13, CG3*
***F.** Desarrollar hábitos de estudio que permitan asimilar un alto nivel autocrítico.*	***F.** CT6, CT13, CG18, CG24z*
***G.** Estimular el interés por conocer los diferentes estilos interpretativos.*	***G.** CG3, CE5, CE6, CG11, CG17, CE1, CE5, CE7*

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge
Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes... *Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas…*	Planificació temporal *Planificación temporal*
Atenent el descriptor general d'esta assignatura arreplegat en l'Orde 24/11, de 2 de novembre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació de la Generalitat Valenciana, per la que s'establixen i autoritzen els plans d'estudi dels centres d'ensenyances artístiques superiors de música dependents de l'ISEACV, conduents a l'obtenció del títol de Graduat o Graduada en Música: "Continuació i desenrotllament del nivell tècnic i interpretatiu en l'instrument de l'especialitat del grau anterior. Aprofundiment en els aspectes interpretatius d'un repertori diacrònic que incloga tots els estils històrics possibles" Els continguts globals de la mateixa quant al Repertori repartits a criteri del professor entre els 3 cursos que consta, d'acord amb el seu caràcter d'ensenyança individualitzada (ràtio 1/1), estan integrats per un conjunt mínim de 6 obres o part d'elles, que poden respondre als següents epígrafs genèrics: -Barroc: la polifonia per a violí sol -Classicisme: la melodia acompanyada als distints gèneres -Romanticisme: el caràcter romàntic en els diferents gèneres -Nacionalisme: el caràcter nacionalista en els diferents gèneres (concerts, sonates) -Impressionisme: els recursos sonors en l'escriptura per a violí -Atonalitat: influència del context harmònic en l'evolució de la tècnica interpretativa del violí a partir de començaments del segle XX -Neoclassicisme: constants del llenguatge clàssic en el context del segle XX -Repertori espanyol: obra/s de compositors espanyols Estos epígrafs apareixen ressenyats amb caràcter indicatiu perquè el professor trie de forma personalitzada sobre els llistats orientatius, les obres més convenients per a l'alumne/a en cada moment segons l'orde que dispose, i responen a una visió integral del repertori per a violí tant en estils com en gèneres Els continguts en quant a Tècnica i Tècnica Aplicada estan centrats a resoldre les necessitats/carències de l'alumne/a en estos aspectes i poden representar un treball previ enfocat cap a un major desenvolupament tècnic en paral·lel amb l'estudi del Repertori. Cada professor dispondrà d'un llistat orientatiu d'obres recomanades.	I SEMESTRE Tècnica: -Reforç dels hàbits d'estudi, posturals, de moviment i de coordinació. -Control constant de la memorització i de la qualitat del so. Escales (longitudinals i transversals) i arpegis. Tècnica aplicada: -Estudis de mecanisme, velocitat, escriptura contrapuntística. Dinàmica de l'arc: colps d'arc bàsics (*legato*, *détaché*, *martellato*, *staccato* i *spiccato*). Estudis artístics. Repertori: -Repertori representatiu seleccionat segons el paràgraf anterior. Preferentment a partir del Romanticisme. II SEMESTRE Tècnica i Tècnica aplicada: -Continuació si és el cas dels continguts del 1r.

Atendiendo al descriptor general de esta asignatura, recogido en la Orden 24/11, de 2 de Noviembre, de la Conselleria de Educación, Formación y Empleo de la Generalitat Valenciana, por la que se establecen y autorizan los planes de estudio de los centros de enseñanzas artísticas superiores de música dependientes del ISEACV, conducentes a la obtención del título de Graduado o Graduada en Música: *"Continuación y desarrollo del nivel técnico e interpretativo en el instrumento de la especialidad del grado anterior. Profundización en los aspectos interpretativos de un repertorio diacrónico que contemple todos los estilos históricos posibles"* *los contenidos globales de la misma en cuanto al Repertorio repartidos a criterio del profesor entre los 3 cursos de que consta, de acuerdo con su carácter de enseñanza individualizada (ratio 1/1), están integrados por un conjunto mínimo de 6 obras o parte de ellas, que pueden responder a los siguientes epígrafes genéricos:* *-Barroco: la polifonía para violín solo* *-Clasicismo: la melodía acompañada en los distintos géneros* *-Romanticismo: el carácter romántico en los diferentes géneros* *-Nacionalismo: el carácter nacionalista en los diferentes géneros* *-Impresionismo: los recursos sonoros en la escritura para violín* *-Atonalidad: influencia del contexto armónico en la evolución de la técnica interpretativa del violín a partir de comienzos del siglo XX* *-Neoclasicismo: constantes del lenguaje clásico en el contexto del siglo XX* *-Repertorio español: obra/s de compositores españoles* *Estos epígrafes aparecen reseñados con carácter indicativo para que el profesor escoja de forma personalizada sobre los listados orientativos, las obras más convenientes para el alumno/a en cada momento según el orden que disponga, y responden a una visión integral del repertorio para violín tanto en estilos como en géneros* *Los contenidos en cuanto a Técnica y Técnica Aplicada están centrados en resolver las necesidades/carencias del alumno/a en* *estos aspectos y pueden representar un trabajo previo enfocado hacia un mayor desarrollo técnico en paralelo con el estudio del Repertorio.* *Cada profesor dispondrá de un listado orientativo de obras recomendadas.*	*I SEMESTRE* *Técnica:* *-Refuerzo de los hábitos de estudio, posturales, de movimiento y de coordinación.* *Control constante de la memorización y de la calidad del sonido.* *Escalas (longitudinales y transversales) y arpegios.* *Técnica aplicada:* *-Estudios de mecanismo, velocidad, escritura contrapuntística.* *Dinámica del arco: golpes de arco básicos (legato, détaché, martellato, staccato y spiccato).* *Estudios artísticos.* *Repertorio:* *-Repertorio representativo seleccionado según el párrafo anterior.* *Preferentemente a partir del Romanticismo.* *II SEMESTRE* *Técnica y Técnica aplicada:* *-Continuación en su caso de los contenidos del 1.º.*

5 Activitats formatives
Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Classe presencial *Clase presencial*	Exposició de continguts per part del profesor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. *Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.*	Tots els RA *Todos los RA*	7H 7% ECTS
Classes pràctiques *Clases prácticas*	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. *Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones…, búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.* *Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.*	Tots els RA *Todos los RA*	25 H 25% ECTS
Exposició treball en grup *Exposición trabajo grupo*	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. *Aplicación de conocimientos interdisciplinares.*		
Tutoria *Tutoría*	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. *Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.*		
Avaluació *Evaluación*	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. *Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno*.	Tots els RA *Todos los RA*	5.5 H 5.5% ECTS
		SUBTOTAL	37.5 H 37.5% ECTS

5.2 Activitats de treball autònom
Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Treball autònom *Trabajo autónomo*	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo*.	Tots els RA *Todos los RA*	15.5 H 15.5% ECTS
Estudi pràctic *Estudio práctico*	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*	Tots els RA *Todos los RA*	40 H 40% ECTS
Activitats complementàries *Actividades complementarias*	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congresos, conferències,... *Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,…*	Tots els RA *Todos los RA*	7 H 7% ECTS
		SUBTOTAL	62.5 H 62.5 ECTS
		TOTAL	100 H 100 % ECTS

6 Sistema d'avaluació i qualificació
Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació
Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals…), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, cuaderns d'observació, portafolio…
Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales…), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio…

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ *INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN*	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) *Porcentaje otorgado (%)*
1. Classes individuals -Valoració de l'assistència a classe: 20% (fins al 90 % de les classes) -Valoració del rendiment amb el professor: 50% -Valoració del rendiment autònom: 30% 2. Exàmens i Audicions 3. Activitats complementàries	1. A, B, C, D, E, G, H 2. A, B, C, D, E, F, G, H, I 3. A, B, C, D, E, F, G, H, I	1. 65% 2. 25% 3. 10%
1. Clases individuales *-Valoración de la asistencia a clase: 20% (hasta el 90 % de las clases)* *-Valoración del rendimiento con el profesor: 50%* *-Valoración del rendimiento autónomo: 30%* *2. Exámenes y Audiciones* *3. Actividades complementarias*	*1. A, B, C, D, E, G, H* *2. A, B, C, D, E, F, G, H, I* 3. *A, B, C, D, E, F, G, H, I*	*1. 65%* *2. 25%* *3. 10%*

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega
Criterios de evaluación y fechas de entrega

Per a superar el curs, s'ha d'aprovar cadascun dels apartats exposats a continuació, ja siga en 1a o en 2a convocatòria.

Es realitzaran 2 exàmens durant el curs, com es detalla a continuació.

1r Semestre:
-1 escala completa
-2 estudis.
-1 obra (es valorarà que s'interprete de memòria)

2n Semestre:
-1 escala completa
-2 estudis.
-1 obra (es valorarà que s'interprete de memòria)

Criteris d'avaluació:
1. El desenvolupament dels factors tècnics, corporals i interpretatius que concorren en l'execució.
2. L'execució d'exercicis i estudis tècnics avançats que demostren la capacitat d'autoaprenentatge.

3. L'autonomia en la resolució de problemes i dificultats tècniques que apareixen en els estudis i obres de la programació.
4. El domini de la lectura explícita de la partitura on s'inclouen: afinació, frasseig, articulació, dinàmica, agògica, color tímbric, etc.
5. L'ús de les tècniques de conscienciació corporal, autodomini.
6. La qualitat en la realització dels exercicis, estudis i obres.
7. La interpretació en classe i en públic obres d'èpoques, estils i gèneres diferents.

Para superar el curso, se tiene que aprobar cada uno de los apartados expuestos a continuación, ya sea en 1.ª o en 2.ª convocatoria.

Se realizarán 2 exámenes durante el curso, tal y como se detalla a continuación.

1r semestre:
-1 escala completa
-2 estudios.
-1 obra (se valorará que se interprete de memoria)

2º semestre:
-1 escala completa
-2 estudios.
-1 obra (se valorará que se interprete de memoria)

Criterios de evaluación:
1. *El desarrollo de los factores técnicos, corporales e interpretativos que concurren en la ejecución.*
2. *La ejecución de ejercicios y estudios técnicos avanzados que demuestren la capacidad de autoaprendizaje.*
3. *La autonomía en la resolución de problemas y dificultades técnicas que aparecen en los estudios y obras de la programación.*
4. *El dominio de la lectura explícita de la partitura donde se incluyen: afinación, fraseo, articulación, dinámica, agógica, color tímbrico, etc.*
5. *El uso de las técnicas de concienciación corporal, autodominio y un comportamiento correcto en la presentación delante del público.*
6. *La calidad en la realización de los ejercicios, estudios y obras.*
7. *La interpretación en clase y en público obras de épocas, estilos y géneros diferentes.*

6.3 **Sistemes de recuperació**
Sistemas de recuperación
Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Qui no supere la 1a convocatòria, es podrà presentar a la 2a, amb les següents característiques.
La nota de classe ja no serà avaluable.

S'haurà de fer un examen on s'interpretarà tot el programa sumat dels 2 semestres i serà obligatori la interpretació de memòria del 50% del programa d'examen.

Quien no supere la 1.ª convocatoria, se podrá presentar a la 2.ª, con las siguientes características.

La nota de clase ya no se evaluará.
Se realizará un examen donde se interpretará todo el programa sumado de los 2 semestres y donde será obligatoria la interpretación de memoria del 50% del programa de examen.

7 Bibliografia
Bibliografía

LIBROS DE LECTURA RECOMENDADA/ LLIBRES DE LECTURA RECOMANADA

APPLEBAUM, S. & LINDSAY, T. (1986) *The art and science of string performance*. Sherman Oaks, EE.UU.: Alfred Music Publishing.
AUER, L. (1921) *Violin Playing as I teach it*. New York: Barnes & Noble Publishing Co.
BOYDEN, DAVID D. (1990) *The History of Violin Playing from Its Origins to 1761*. Clarendon Press.
BURNEY, CH. (2014) Viaje musical por Francia e Italia en el Siglo XVIII. Barcelona: Editorial Acantilado.
CAPET, L. (1925) *La Technique Supérieur de l'Archet*. París: Editions Maurice Senart.
CARDÚS ROSELL, C. (1996) Estructura y sonoridad de los instrumentos de arco: el arco y el violín, pieza por pieza. Madrid: Real Musical.
CLAUDIO PORTALES, J. (1999) El Arte del Violín. Madrid: Ed. Musicales Mega, S.L.
CLAUDIO PORTALES J. & ALMANSA, E. & MARTÍN, W (2002) Master Formación (violín). Editorial Master Formación.
COPLAND, A. (1994) Cómo escuchar música. Fondo de Cultura Económica.
DALIA. G. (2004) *"Cómo superar la ansiedad escénica en músicos"*. Ed. Mundi Música. Madrid
DAY, T. (2006) Un siglo de música grabada: escuchar la Historia de la Música. Alianza Editorial.
DIE MUSIK IN GESCHICHTE UND GEGENWART (MGG). Kassel: Bärenreiter/Metzler.
FISCHER, S. (2004) *Practice (250 step-by-step practice methods)*. London: Edition Peters.
FLAMMER, A. & TORDJMANN, G. (1991) El violín. Barcelona: Editorial Labor.
FLESCH, C. (1911) *Urstudien* (Estudios básicos). New York: Carl Fischer Ed.
FLESCH, C. (1939) *The Art of Violin Playing*. New York: Carl Fischer Ed.
FLESCH, C. (1995) El problema del sonido en el violín. Madrid: Real Musical.
FUENTES, P. & CERVERA, J. (1989) Pedagogía y Didáctica para músicos. Valencia: Editorial Piles.
GALAMIAN, I. (1984) Interpretación y Enseñanza del Violín. Madrid: Ediciones Pirámide
GEMINIANI, F. (1752) *The Art of Violin Playing*. Londres.
GERLE, R. (1983) *The art of practising the violin*. Londres: Stainer and Bell.
GOMEZ ALVADALEJO, A. & HERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, J. J. Guía para el diseño y elaboración de la Programación y de la Unidad Didáctica. Editorial Master Formación.
GUASPARI-TZAVARAS, R. & WARREN, L. (1999) *Music of the Heart* (50 violines). Mondadori.
HARNONCOURT, N. (2003) El Diálogo Musical: reflexiones sobre Monteverdi, Bach y Mozart. Ediciones Paidós Ibérica.
HARNONCOURT, N. (2006) La música como discurso sonoro. Acantilado.
HAVAS, K. (1961) *A new approach to violin playing*. Londres: Ed. Bosworth.
HAVAS, K. (1973) *"Stage Fright: its causes and cures, with special reference to violin playing"*. Ed. Bosworth and Company,
HERRANDO, J. (1756) Arte y puntual explicación del modo de tocar el violín con perfección y facilidad…París.
HOPPENOT, D. (1991) El violín interior. Madrid: Real Musical.
JAFFA, M. (2004) Cómo tocar el violín. Madrid: Edaf.
KLEIN-VOGELBACH, S. (2010) Interpretación musical y postura corporal. Ediciones Akal.
LAWSON, C. (2003) *The Cambridge companion to the orchestra*. Cambridge University Press.
LAWSON, C. & STOWELL, R. (2005) La interpretación histórica de la música. Alianza Editorial.
MANÉN, J. (1958) El violín. Barcelona: Editorial Labor.
MARTENS, F. H. (2012) *Violin mastery: talks with master violinists and teachers*. Tredition GmbH, Hamburgo.
MARTIN, W. (2002) Historia, literatura, pedagogía y cultura del violín.Temario completo para oposiciones. Musicalis.
MENUHIN, Y. (1987) Seis lecciones con Yehudi Menuhin, versión española de Alicia Santos. Madrid: Real Musical.

MENUHIN, Y. & PRIMROSE, W. (1976) *Violin and viola*. Boosey and Hawkes.
MOZART, L. (1755) *Versuch einer gründlichen Violinschule*. Salzburgo.
ONDRICECK & MITTELMANN (1909) *Neue Methode zur Erlangung der Meistertechnik des Violinspiels auf anatomisch-physiologischer Gründlag*. Wien.
PASQUALI, G. & PRINCIPE, R. (1952) El violín. Manual de cultura y didáctica violinística. Buenos Aires: Editorial Ricordi Americana.
RAMOS MEJÍA, C. M. (1947) La dinámica del violinista. Buenos Aires: Ricordi.
RINK, J. (2006) La interpretación musical. Alianza Editorial.
ROHMER, E. (2000) De Mozart en Beethoven: ensayo sobre la noción de profundidad en la música. Ardora Ediciones, S.L.
SCHWARZ, B. (1983) Grandes maestros del violín: de Corelli y Vivaldi a Stern, Zukerman y Perlman. Simon and Schuster.
SEVCIK, O. (1901) *School of Violin Technique*. Editorial Bosworth. Londres, 2000.
SILVELA, Z. (2003) Historia del violín. Entrelineas-Grupo Hispano Editores.
STOWELL, R. (1990) *Violin technique and performance practice in late eighteenth and early nineteenth century*. Cambridge University Press.
STOWELL, R. (1992) *The Cambridge Companion to the violin*. Cambridge University Press.
STOWELL, R. (2001) *The early violin and viola: a practical introduction*. Cambridge University Press.
SPRINTZ, D. (2003, 2005, 2007) El Violín Contemporáneo. Sevilla: Editorial Musicalbero.
STRANGE, P. & STRANGE, A. (2001) *The contemporary violin: extended performance techniques*. University of California Press.
SZIGETI. J. *(1979) "Szigeti on the Violin".* Dover Books on Music, 1979

OTROS
THE NEW GROVE DICTIONARY OF MUSIC AND MUSICIANS. Macmillan Publishers. United Kingdom, 2001.
ZAMACOIS, J. (1960) Curso de Formas Musicales. Barcelona: Editorial Labor.

REVISTAS/REVISTES

-ASTA Journal
-Doce Notas
-Fiddler Magazine
-Journal of Music Theory Pedagogy
-Léeme
-Música y Educación
-Quodlibet
-Strings Magazine
-The Strad

PÁGINAS WEB/PÀGINES WEB

www.bne.es
www.csmalicante.com
www.elviolin.com
www.fiddle.com
www.imslp.org
www.sulponticello.com
www.theviolinsite.com
www.violinist.com

ANNEXES/ANEXOS

RÚBRICA CLASSE

RÚBRICA CLASSE		EXCEL·LENT	MOLT ADEQUAT	ADEQUAT	POC ADEQUAT	NO ADEQUAT
Treball a casa	Treball Autònom (10%)	Ha seguit totes les indicacions del professor.	Ha treballat, ho comprèn, però encara necessita millorar.	Ha treballat, però no ha comprés la manera correcta.	No treballa correctament i no segueix les pautes marcades.	No ha treballat.
	Repertori Setmanal (5%)	Ha preparat escales, estudis i obres.	Ho ha treballat tot menys 1 cosa.	Ha treballat la meitat del repertori.	Ha treballat molt poc el repertori.	No ha treballat res.
TÈCNICA	POSTURA (5%)	Manté una postura harmoniosa i flexible.	Postura correcta però te algun element de tensió.	Necessita un treball específic en alguna part del cos.	Necessita treball específic en diverses parts del cos.	Te deficiències generals (violí, SD, SE i equilibri).
	SISTEMA DRET (20%)	Manté una soltura total, que li permet dominar a la perfecció els colps d'arc, produint un so clar i dominant les diferents textures.	Bona flexibilitat però necessita soltar més els dits de la MD, domina la majoria de colps d'arc i té un so clar però li falten matisos.	Falta flexibilitat, mostra deficiències en alguns colps d'arc i el so està un poc brut però té matisos.	Falta flexibilitat als dits de la MD i monyica, no domina els colps d'arc bàsics i té un so brut i amb pocs matisos.	Sistema Dret massa rígid que li impedeix utilitzar amb normalitat els colps d'arc. Sona brut i saturat.
	SISTEMA ESQUERRE (20%)	Afinació perfecta. Mostra solvència i fluïdesa a l'hora de realitzar els canvis de posició i domina els diversos tipus de vibrat i els elegeix amb coherència.	Bona afinació amb un percentatge mínim de desafinació. Domina els canvis de posició però sonen tensos. Coneix els tipus de vibrat però no els domina completament.	Té problemes d'afinació en certs passatges. Domina els canvis de posició però no sempre els encerta i no coneix els tipus de vibrat i no els domina.	Hi han problemes d'afinació en diversos passatges. Canvis de posició massa durs i desafinats. Mostra dificultat i tensió a l'hora de vibrar.	Té problemes d'afinació generals. Ma rígida que impedeix els canvis de posició amb un mínim de qualitat Es incapaç de vibrar amb fluïdesa.
Interpretació	Musicalitat (10%)	Manté un discurs musical coherent, original i amb personalitat.	Discurs musical coherent però poc original.	Discurs musical fred però correcte.	Interpretació incoherent i amb accents no escrits.	Discurs musical dur i amb molts colps.
Classe	Aprofitament Treball amb professor (30%)	Es mostra participatiu, receptiu i ha assolit completament les indicacions.	Es mostra participatiu i receptiu però no ha assolit les indicacions completament.	Es mostra participatiu però no aconsegueix comprendre les indicacions.	Es mostra participatiu però no demostra interès en seguir les indicacions.	No mostra interès ni intenció en seguir les indicacions.

RÚBRICA EXAMENS i AUDICIONS

MEMÒRIA	SÍ	NO, i no pot continuar sent avaluat

RÚBRICA EXAMENS i AUDICIONS		EXCEL·LENT	MOLT ADEQUAT	ADEQUAT	POC ADEQUAT	NO ADEQUAT
TÈCNICA	POSTURA (5%)	Manté una postura harmoniosa i flexible.	Postura correcta però te algun element de tensió.	Necessita un treball específic en alguna part del cos.	Necessita treball específic en diverses parts del cos.	Te deficiències generals (violí, SD, SE i equilibri).
	SISTEMA DRET (10%)	Manté una soltura total, que li permet dominar a la perfecció els colps d'arc.	Bona flexibilitat però necessita soltar més els dits de la MD, domina la majoria de colps d'arc	Falta flexibilitat, mostra deficiències en alguns colps d'arc.	Falta flexibilitat als dits de la MD i monyica i no domina els colps d'arc bàsics.	Sistema Dret massa rígid que li impedeix utilitzar amb normalitat els colps d'arc.
	SO (15%)	Produeix un so clar i amb diferents textures.	Té un so clar però li falten matisos.	El so està un poc brut però té matisos.	Té un so brut i amb pocs matisos.	Sona brut i saturat.
	SISTEMA ESQUERRE (10%)	Mostra solvència i fluïdesa a l'hora de realitzar els canvis de posició i domina els diversos tipus de vibrat i els elegeix amb coherència.	Domina els canvis de posició però sonen tensos. Coneix els tipus de vibrat però no els domina completament.	Domina els canvis de posició però no sempre els encerta i no coneix els tipus de vibrat i no els domina.	Canvis de posició massa durs i desafinats. Mostra dificultat i tensió a l'hora de vibrar.	Ma rígida que impedeix els canvis de posició amb un mínim de qualitat Es incapaç de vibrar amb fluïdesa.
	AFINACIÓ (15%)	Afinació perfecta.	Bona afinació amb un percentatge mínim de desafinació.	Té problemes d'afinació en certs passatges.	Hi han problemes d'afinació en diversos passatges.	Té problemes d'afinació generals.
INTERPRETACIÓ	Musicalitat (10%)	Manté un discurs musical coherent, original i amb personalitat.	Discurs musical coherent però poc original.	Discurs musical fred però correcte.	Interpretació incoherent i amb accents no escrits.	Discurs musical dur i amb molts colps.
	Tempo (5%)	Porta un Tempo estable i coherent.	Tempo estable però no coherent.	Tempo coherent però inestable.	Tempo no coherent i inestable.	Continus erros de mesura.
	Continuïtat (15%)	Domina a la perfecció el repertori i no hi han dubtes.	Domina el repertori però ha tingut alguna imprecisió.	Falta de seguretat en la interpretació amb mes de 5 accidents.	Interpretació amb nombroses imprecisions i dubtes.	Falta de continuïtat al discurs musical.
	Memòria (10%)	Ha tocat tot de memòria i sense dubtes.	Ha tocat 1 obra de memòria sense dubtes o diverses amb algun dubte.	Ha tocat 1 obra de memòria i hi ha dubtes.	Ha tocat de memòria i no està segur, hi han diverses equivocacions.	Ha tocat de memòria però s'ha parat diverses vegades.